BREDE RAAD 010

ADVIES

Wijziging beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018

ERVARINGEN VAN DE ROTTERDAMMER

Brede Raad 010 – Adviesteams Beleidsregels MO en Jeugdhulp Rotterdam 2018

WMO
Arja den Ouden
Lia Schop
Karin Treffers

Jeughulp
Rienke Jagroep
Esma Küçük
Monica Riewald

Brede Raad 010
Weena 505
3013 AL Rotterdam
010-2680611
info@brederaad-010.nl

Volg ons ook @ LinkedIn, Facebook en Twitter

©2019 Brede Raad 010

Aanleiding

In februari 2018 heeft De Brede Raad 010 (BR010) advies uitgebracht aan de gemeente over de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en de jeugdhulp Rotterdam 2018. De gemeente Rotterdam staat op het punt om daarin een aantal wijzigingen door te voeren. Voordat het zover is, heeft de gemeente de BR010 gevraagd hierover advies uit te brengen.

Aanpak

Omdat de regels voor jeugd en maatschappelijke ondersteuning een andere wettelijke grondslag kennen, heeft de BR010 in twee adviesteams gewerkt. Dit advies beslaat het deel dat gaat over de maatschappelijke ondersteuning. Begin 2019 voegt de BR010 daar het advies over de voorgenomen beleidswijzigingen wat betreft de jeugdhulp aan toe.

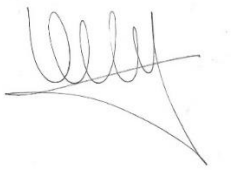
Bevindingen

De adviesteams hebben vooral ideeën gedeeld met de gemeente vanuit de ervaring met de huidige beleidsregels. De BR010 blijft vinger aan de pols houden bij de Rotterdammers hoe deze wijzigingen in de praktijk uitpakken. Het idee van periodiek overleg met de gemeente over deze beleidsregels en voorgenomen wijzigingen vinden wij positief. Daarmee zien we mogelijkheden om de adviezen van de BR010 en de beleidscyclus van de gemeente goed op elkaar aan te laten sluiten.

Ten slotte

De leden van de adviesteams van de BR010 hebben met plezier gewerkt aan het advies en willen de betreffende ambtenaren bedanken voor de constructieve samenwerking. Door regelmatig overleg, tijdige terugkoppeling van en naar de gemeente en eventuele adviezen over de beleidsregels blijven wij graag de schakelfunctie vervullen tussen de Rotterdammer en u, als beleidsmaker.

De BR010 kijkt uit naar de reactie op dit advies.

Marjolijn Masselink
Voorzitter Brede Raad 010

Leeswijzer

Dit advies volgt de volgorde van de vraagpunten over maatschappelijke ondersteuning in de brief d.d. 8 november 2018 van de gemeente Rotterdam van Rita Schmidt en de artikelen in de gewijzigde beleidsregels voor de jeugdhulp. Het advies Jeugdhulp wordt begin 2019 aan dit advies toegevoegd.

In de brief van 8 november vraagt de gemeente op drie onderwerpen input van de BR010: het Persoonlijk gebonden budget (Pgb), de eigen bijdrage en tot slot voor het onderwerp 'verhuizen of woning aanpassen'. Voor het laatste onderwerp heeft de gemeente de voorgenomen wijziging van de beleidsregels per artikel en paragraaf aangeleverd. Op dat onderwerp geeft de BR010 per artikel en paragraaf advies.

In dit advies worden delen van de vragen van gemeente Rotterdam en gewijzigde beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018 aangehaald, gevolgd door de reactie of het advies van de BR010

1. De gedeeltes in *cursief* zijn de citaten uit de brief van gemeente Rotterdam/ gewijzigde beleidsregels.
2. De overige tekst is van de BR010.

Advies wijziging beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018

Het persoonsgebonden budget (Pgb) (WMO en Jeugdwet)

Wij willen (en moeten) dit instrument handhaven als alternatief voor zorg in natura, maar tegelijk willen wij waarborgen dat de zorg die met het Pgb geleverd wordt aan bepaalde kwaliteitseisen voldoet en bijdraagt aan het zoveel mogelijk handhaven en verbeteren van de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt. Daarnaast willen we stevig inzetten op het voorkomen van misbruik van het Pgb. Niet alleen door cliënten, maar ook door onbetrouwbare bemiddelingsbureaus en zorgverleners.

Heeft u ideeën over hoe wij ons beleid op deze punten kunnen verbeteren?

De BRo10 vindt het Pgb niet in alle gevallen en situaties het beste middel om in te zetten. De schrijnende praktijkgevallen van onbetrouwbare bemiddelingsbureaus kennen wij. Aan de andere kant kennen wij ook situaties waarin het Pgb goed werkt en waarbij Rotterdammers zelf de regie hebben over de zorgverlening.

De BRo10 adviseert om bij kwetsbare doelgroepen als de LVB cliëntgroep of Rotterdammers met een GGZ - problematiek extra aandacht te geven aan het voorkomen van mogelijk misbruik door derden.

De BRO10 adviseert om de criteria en de resultaatafspraken die gemaakt worden bij Zorg in natura (ZIN), of zorg via een formeel of informeel Pgb, zoveel mogelijk gelijk te trekken.

Tevens zou het goed zijn om bij een informeel Pgb regelmatig te controleren in hoeverre de afspraken worden nageleefd en de resultaten worden behaald. Juist in de opvolging na toekenning van zo'n informeel Pgb zou het goed zijn om bij te kunnen sturen.

De gemeente kan meer informatie delen met de Rotterdammers over haar ervaringen met malafide bureaus en slechte ervaringen en zorgpunten die zij heeft bij het inzetten van het informele Pgb. Het is goed om voor de cliëntgroepen (LVB/ GGZ) daar veel tijd voor in te ruimen en aandacht aan te schenken, zodat deze groep goed geïnformeerd is en op basis van deze informatie haar keuze kan maken.

De BRO10 raadt aan om de Rotterdammer de mogelijkheid te bieden om een second opinion te laten doen. Het lijkt ons goed om de ondersteuningsplannen van een gecontracteerde zorgpartij en een Pgb - aanbieder (al dan niet informeel) naast elkaar te leggen, zodat er op basis daarvan een keuze wordt gemaakt.

Advies 1: De BRO10 adviseert om extra aandacht te hebben voor de cliëntgroep LVB en burgers met een GGZ - problematiek.

Advies 2: De BRO10 adviseert om de criteria en resultaatafspraken gelijk te trekken voor de diverse vormen van zorg in natura (ZIN), Pgb formeel en Pgb informeel. Zorg voor controle en naleving van de afspraken, zodat de zorgverlener weet dat de afspraken nagekomen moeten worden en resultaten moeten worden behaald.

Advies 3: De BRO10 adviseert om in het algemeen en meer specifiek bij de cliëntgroep LVB en GGZ problematiek veel tijd en aandacht te besteden aan de zorgpunten rondom de inzet het informeel Pgb. Onderbouw deze zorgpunten goed.

Advies 4: Biedt de Rotterdammer de mogelijkheid om een ondersteuningsplan van een aanbieder van zorg in natura te vergelijken met een (in-) formele aanbieder via het Pgb. Dan kan de Rotterdammer op basis van deze vergelijking tot een afgewogen keuze komen.

Eigen bijdrage

Zoals u wellicht weet, wijzigt per 1 januari 2019 de eigen bijdrage regeling voor de Wmo 2015: er komt een vaste eigen bijdrage van € 17,50 per 4 weken, ongeacht het inkomen of vermogen en ongeacht hoeveel ondersteuning iemand krijgt. De eigen bijdrage is verschuldigd zolang de zorg wordt afgenomen. Het uitvoeringsbesluit Wmo 2015 wordt nog op een punt gewijzigd per 1-1-2019. De gemeente krijgt de mogelijkheid om de eigen bijdrage in een tweetal gevallen tijdelijk op € 0, - te stellen:

- *Dit is onder andere het geval bij acute betaalproblemen als iemand wel inkomen en vermogen heeft, maar geen vrije beschikking heeft over zijn middelen. In dat geval heeft iemand geen betalingscapaciteit om aan zijn verplichtingen te voldoen (te denken valt aan een echtscheiding). De gemeente heeft er in dat geval belang bij om schulden te voorkomen.*
- *Daarnaast komt deze mogelijkheid er in het kader van een integrale persoonsgerichte aanpak bij mensen die met politie of justitie in aanraking zijn gekomen of zorg mijnde ten gevolge van een psychische beperking.*

Onze vraag: Heeft u ideeën over hoe wij ons beleid op deze twee onderdelen kunnen aanvullen?

De BRO10 leest in dit voorstel van gemeente Rotterdam de lijn van ons eerdere advies: houd rekening met betalingsmogelijkheden en waar nodig en mogelijk: voorkom schulden. Er zijn enkele zorgpunten bij de tekst zoals hierboven opgesteld. De BRO10 vindt de twee voorbeelden wat ongelukkig gekozen. Het verdient aanbeveling om duidelijker uit te leggen in welke twee gevallen en op basis van welke criteria de eigen bijdrage tijdelijk op € 0,- wordt gezet. De genoemde voorbeelden maken het voor de lezer niet voldoende duidelijk.

Verder vraagt de BRO10 zich af hoe deze regeling werkt als de Rotterdammer gebruik maakt van het VGZ Rotterdampakket. Kan in dat geval deze eigen bijdrage gedeclareerd worden? Kan de Rotterdammer op die manier de kosten terug krijgen? Indien dit het geval is dan kunt u daarover de Rotterdammer voorlichten en controleren of deze daar ook gebruik van maakt. Waar nodig kunt u hulp bieden bij de administratieve afwikkeling van deze teruggave.

Kortom, de BRO10 vraagt de gemeente om de gevallen waarin de eigen bijdrage tijdelijk op € 0,- wordt gezet goed te beargumenteren. Verder bevelen wij aan om deze maatregel en de mogelijkheden om deze bijdrage te declareren bij het VGZ Rotterdampakket nader te onderzoeken, zodat de regels elkaar versterken.

Advies 5: De BRO10 adviseert de gemeente Rotterdam om de gevallen waarin de eigen bijdrage tijdelijk op € 0,- wordt gezet duidelijker uit te leggen. Maak duidelijk aan de hand van welke criteria dit wordt beoordeeld. Verder verdient het aanbeveling om deze maatregel en andere maatregelen die er zijn om schulden te voorkomen, goed op elkaar af te stemmen.

Verhuizen/ woning aanpassen

Er is recente jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep over de zogeheten 'voorzienbaarheid'. De rechter stelde dat niet van een burger mag worden vereist dat hij preventief maatregelen treft om te voorkomen dat hij in de toekomst een beroep moet doen op de Wmo 2015, terwijl onzeker is dat dit ooit noodzakelijk zal zijn (bijvoorbeeld als gevolg van het ouder worden) leiden tot een beroep op maatschappelijke ondersteuning. De burger hoeft alleen rekening te houden met de beperkingen die er al zijn.

Heeft u ideeën op welke wijze wij in de beleidsregels kunnen vastleggen hoe de keuze tussen verhuizen naar een geschikte woning, of het aanpassen van de huidige woning gemaakt kan worden? En in welke mate, of op welke wijze de aanpassingen duurzaam dienen te zijn? En wat de gevolgen zijn van een weigering om te verhuizen?

De BRO10 heeft van de gemeente Rotterdam na de brief van 8 november ook een concepttekst ontvangen met de voorgenomen wijzigingen van de beleidsregels voor 'Verhuizen of woning aanpassen'. In deze concept wijzigingstekst staan paragrafen met diverse onderwerpen. De reactie van de BRO10 wordt per paragraaf gedaan en is daarom wat meer gedetailleerd dan de reactie op de voorgaande twee onderwerpen.

4.1.1.1 Bouwkundige/woontechnische problemen

De cliënt moet in staat zijn tot het normale gebruik van de woning. Dat wil zeggen dat:

- *de woning voor de cliënt toegankelijk is;*
- *de buitenruimte (tuin of balkon) veilig moet kunnen worden bereikt;*
- *de cliënt het toilet, de badkamer, keuken, woonkamer, slaapkamer en de slaapkamers van jonge kinderen moet kunnen bereiken en gebruiken;*
- *dat kinderen zonder gevaar voor eigen gezondheid in de woonruimte kunnen spelen.*
- *Het bereik en/of gebruik van hobby-, werk- of recreatieruimten behoort niet tot de elementaire woonfuncties.*

De BRO10 raadt de gemeente aan om iets meer uitleg te geven over het punt van de hobby-, werk- of recreatieruimte. De gemeente heeft in het gesprek toegelicht dat er per situatie bekeken wordt in hoeverre de bovengenoemde functie in een van de andere ruimtes mogelijk kan plaatsvinden. Het lijkt goed om dat bij deze regel te noemen. Het kunnen uitoefenen van een hobby, werken of recreëren is in onze optiek een bezigheid die ook bij kan dragen aan het algemene welbevinden van de cliënt.

Als een cliënt belemmerd wordt in zijn zelfredzaamheid door bouwkundige of woon technische kenmerken van de woning, kan een woonvoorziening aan de orde zijn. Bij het onderzoek wordt ook gekeken naar andere typen oplossingen.

Bijvoorbeeld:

- *in hoeverre een herverdeling van taken binnen het gezin een oplossing kan bieden (in het kader van gebruikelijke hulp);*
- *of door gebruikmaking van voorzieningen in de wijk een woonvoorziening achterwege kan blijven. Te denken valt aan een maaltijdservice, wasservice (in het kader van algemeen gebruikelijk);*
- *of verhuizing naar een meer geschikte woning een betere oplossing is (in het kader van goedkoopst adequaat).*

De BRO10 merkt op dat 'andere typen oplossingen' alleen kunnen als er financiële mogelijkheden zijn. De gemeente geeft aan dat dit in andere beleidsregels is genoemd. Wellicht goed om daarnaar te verwijzen in deze paragraaf.

4.1.1.2 Stallingruimte

Als een cliënt voor zijn participatie of zelfredzaamheid afhankelijk is van een open gehandicaptenvoertuig (scootmobiel), aangepaste fiets of elektrische rolstoel, moet de cliënt kunnen beschikken over een adequate stallingruimte (zie ook de paragrafen 4.2 en 4.3). Het vervoermiddel of de rolstoel moet daarbij beschermd zijn tegen weersinvloeden, diefstal en vernieling. Dat betekent dat er sprake moet zijn van veilige stalling in een afgesloten ruimte (hal van wooncomplex, een afgesloten tuin, garage) en/of een (af)dak waar het voertuig of de rolstoel onder gestald kan worden. Deze stallingruimte moet voor de cliënt bereikbaar zijn.

De gemeente geeft aan onderzoek te doen naar stallingsmogelijkheden, maar geeft ook aan dat er geen gehandicaptenvoertuig geleverd wordt als deze stallingsruimte er niet is. Wij vragen ons

af wat de gemeente doet als er (nog) geen stallingsmogelijkheid is. Het kan niet zo zijn dat als er in de huidige situatie geen mogelijkheid is tot het stallen van een gehandicaptenvoertuig er niet verder gezocht wordt naar een oplossing. Wij verwachten dat de gemeente Rotterdam actief meedenkt in het oplossen van het mobiliteitsvraagstuk van de Rotterdammer, zodat de zelfredzaamheid en/of participatie geborgd blijft.

Advies 6: De BRO10 adviseert om beleid te maken over de situatie waarin er (nog) geen stallingsmogelijkheid voorhanden is. Nu is er sprake van een vacuüm waarbij er wel behoefte is aan een gehandicaptenvoertuig, maar de gemeente dit verzoek niet kan inwilligen, omdat er geen stallingsmogelijkheid is.

NB. In het gesprek met de gemeente hebben wij ook een aantal andere punten van zorg ten aanzien van de scootmobiel met u gedeeld. Deze punten willen wij hier nogmaals delen, ondanks het feit dat ze niet direct betrekking hebben op bovenstaande beleidsregel.

- Door scootmobielen op galerijen en in centrales ruimtes worden toegang en uitgang tot de buitenruimte belemmerd.
- In centrale ruimten waarin scootmobielen worden opgeladen, is de brandveiligheid een punt van aandacht.
- Uit verhalen van Rotterdammers krijgen wij de indruk dat er onvoldoende aangepaste woningen zijn. Als deze woningen er in voldoende mate zijn, dan draagt dat bij aan een oplossing voor de bovenstaande twee problemen.
- Bij het stallen van een scootmobiel in een openbare ruimte horen wij ook gevallen van diefstal van de accu van de scootmobiel. Ook dat is een zorgpunt.

4.1.1.4 Woonsituatie belemmert participeren

Als uitgangspunt geldt, dat de ondervonden beperkingen bij het normale gebruik van de woning een rechtstreeks oorzakelijk verband moeten hebben met de beperkingen van de cliënt. Onder andere als de woonsituatie een cliënt belemmert om mensen te ontmoeten of sociale verbanden aan te gaan, kan ook een woonvoorziening aan de orde zijn. In het algemeen zal het hierbij gaan om de locatie van de woning, waardoor een persoon in sociaal isolement dreigt te geraken of is geraakt en dan is verhuizing de beste oplossing. In dat geval wordt beoordeeld of de verhuizing algemeen gebruikelijk is. Persoonlijke zaken, zoals schaamte voor de staat van onderhoud van de woning, waardoor een cliënt geen bezoek durft uit te nodigen, zijn geen aanleiding voor het treffen van een woonvoorziening. Het onderhoud van een woning behoort immers tot de algemeen gebruikelijke kosten. Ook omgevingsfactoren, zoals ruzie met de buren of door drugsgebruikers veroorzaakte geluidsoverlast zijn in het algemeen geen reden om een woonvoorziening aan te bieden. Vanuit het beroep op eigen kracht mag dan van de cliënt verwacht worden dat hij zich inspant om die omgevingsfactoren te beïnvloeden. Onveiligheid kan wel een omgevingsfactor zijn waar het college rekening mee moet houden.

De BRo10 vindt bovenstaande paragraaf niet helder geformuleerd. Met name het deel over het al dan niet inspannen om omgevingsfactoren te beïnvloeden roept vragen op. De laatste zin biedt in onze optiek te weinig houvast.

4.1.2

... Een verhuizing omdat de woning in verband met beperkingen minder geschikt wordt, kan dit anders maken, ook als deze beperkingen het gevolg zijn van het verouderingsproces.

Compliment: de BRo10 is content te lezen dat dit zo expliciet in de wijziging is opgenomen.

Ook kan de verhuizing noodzakelijk zijn in verband met de beperking van een kind, terwijl de ouders juist in een voor een gezin met kinderen zonder beperkingen geschikte woning wonen.

In dat geval kan besloten worden dat de cliënt in aanmerking komt voor een woonvoorziening ten behoeve van de verhuizing.

Als algemeen gebruikelijk gelden ook woonvoorzieningen die in een normale winkel, bouwmarkt of thuiszorgwinkel verkrijgbaar zijn. Het gaat dan om zaken als:

- *een inductiekookplaat of keramische kookplaat;*
- *een 1-hendelmengkraan;*
- *keukenapparatuur;*
- *een verhoogd toilet;*
- *een airco;*
- *vervanging van stoffen meubilair door glad meubilair;*
- *sta-op stoelen.*

Het anders organiseren van het huishouden, waarbij gezinsleden hun verantwoordelijkheid nemen in het verlenen van gebruikelijke hulp, kan betekenen dat bepaalde woonvoorzieningen niet noodzakelijk zijn. Hetzelfde geldt voor het gebruik van de woning door de cliënt zelf: door het verplaatsen van functies in of naar (andere) vertrekken of door het aanbrengen van simpele aanpassingen (denk aan het zittend aan de keukentafel voorbereiden van maaltijden) kan de zelfredzaamheid in bepaalde gevallen al aanmerkelijk verbeterd worden.

Ook een boodschappenservice of maaltijdvoorziening kan ertoe leiden dat een woningaanpassing niet of slechts beperkt noodzakelijk is.

Bij het punt van de sta-op stoel is niet nader gedefinieerd welk type stoelen dit betreft. Er zijn stoelen die voor een cliënt op maat zijn aangepast. Voor deze cliënt is een standaardstoel geen oplossing. Het is van belang om te weten in hoeverre deze maatwerkstoel ook bedoeld wordt in deze paragraaf. De BR010 verzoekt de gemeente dit nader te specificeren.

Advies 7: De BR010 adviseert om duidelijker te specificeren welke woonvoorzieningen aangemerkt worden als algemeen gebruikelijk in haar regelgeving en te specificeren om wat voor soort sta-op stoel het gaat, om misverstanden te voorkomen.

4.1.4 Woningaanpassing

Bij een bouwkundige ingreep moet gekeken worden naar de eigendom van de woning. Als dit niet de cliënt zelf is, dan zal ook overleg gezocht moeten worden met de eigenaar van de woning. Die moet namelijk in de gelegenheid gesteld worden om te worden gehoord. Toestemming van de eigenaar is niet vereist om de aanpassing te kunnen realiseren. De woningaanpassing hoeft niet ongedaan gemaakt te worden als de cliënt er niet langer gebruik van maakt. Wel kan, al dan niet in overleg met de eigenaar van de woning, gekeken worden in hoeverre de aanpassing blijvend benut kan worden.

De BR010 vraagt zich af waar de verantwoordelijkheid ligt voor het al dan niet aanpassen van de woning en hoe dit gaat bij reeds aangepaste woningen en wie de afspraken maakt met de eigenaar. In het kader van duurzame inzet van beschikbare middelen zou het prettig zijn als een aangepaste woning behouden blijft voor de doelgroep die van een dergelijke woning gebruik moet maken, bijvoorbeeld oudere Rotterdammers die langer thuis willen wonen, of Rotterdammers met een fysieke beperking. De gemeente deelt deze mening en zet het ook zo in. Maatwerk is hierbij een punt van aandacht. Zo kan bijvoorbeeld voor iemand met een

progressieve oogaandoening de aanschaf van een inductiekookplaat noodzakelijk zijn om zelfstandig te kunnen blijven wonen, terwijl er een gasstel aanwezig is. In dergelijke gevallen zijn de kosten noodzakelijk vanwege de aandoening.

4.1.5 Afweging verhuizen of woning aanpassen

Een van de doelen van de Wmo 2015 is, dat cliënten langer thuis kunnen blijven wonen. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs in dezelfde woning te zijn. Het gaat vooral om het wonen in een "eigen" woonomgeving. Dit kan dus ook op een andere locatie zijn. Hieruit vloeit voort dat het college afweegt of een woonvoorziening moet worden aangeboden in de vorm van een woningaanpassing of een tegemoetkoming in de kosten van een verhuizing. In dat verband onderzoekt het college onder andere de volgende aspecten:

- *in de persoon gelegen factoren: wat is de aard van de beperkingen en wat kan er gezegd worden over de ontwikkeling van die beperkingen in de toekomst? Kan van de cliënt in redelijkheid verlangd worden om te verhuizen, bijvoorbeeld op grond van de sociale contacten die hij in zijn woonomgeving heeft, zijn leeftijd, zijn gezondheid? Wil de cliënt zelf liever in zijn woning blijven of verhuizen naar een andere woning?*
- *is er sprake van mantelzorg die in gevaar komt als de cliënt zou verhuizen?*
- *kan woningaanpassing een oplossing bieden voor de belemmeringen die de cliënt nu ondervindt. Ook voor de toekomst? Met andere woorden: kan woningaanpassing naar verwachting een duurzame oplossing zijn?*
- *Uitgangspunt is hierbij dat de cliënt nog ten minste 5 jaar met de aanpassingen in de woning kan blijven wonen.*

De BRO10 adviseert om bij het laatste punt een toevoeging op te nemen over de levensverwachting van een cliënt. Als duidelijk is dat de levensverwachting van de betreffende Rotterdammer minder dan 5 jaar is zou een aanpassing toch doorgang moeten krijgen.

Advies 8: De BRO10 adviseert om op te nemen dat de termijn van 5 jaar bij woningaanpassingen niet geldt als de levensverwachting van de Rotterdammer minder is dan deze periode.

Overig punt

De vorige wethouder heeft weleens aangegeven dat als een Rotterdammer actief is als vrijwilliger in zijn woonwijk, deze persoon bij een eventuele 'verplichte' verhuizing wel in dezelfde wijk kan blijven wonen. Is dit ook uiteindelijk vertaald in beleid? De BRO10 zou graag weten wat de status hiervan is.

Reactie op voorgenomen verwerking door de gemeente van het eerdere advies van de BRO10.

1.9 Onafhankelijke cliëntondersteuning

...De cliënt en zijn mantelzorger worden voor het onderzoek gewezen op de mogelijkheid gebruik te maken van cliëntondersteuning. Rotterdammers kunnen bij de VraagWijzer in hun gebied terecht voor cliëntondersteuning. De cliëntondersteuning is onafhankelijk en helpt bij het verduidelijken van de hulpvraag, het vinden van de weg in de toegang en het maken van keuzes en het organiseren van de juiste hulp. Ook draagt de cliëntondersteuning bij aan een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

Compliment: de BRo10 is blij te zien dat onafhankelijke cliëntondersteuning een serieuze aanpak en plek heeft gekregen in de beleidsregels.

...Mocht iemand belemmeringen ervaren bij het verkrijgen van toegang tot dit systeem, of vastlopen binnen het gemeentelijk systeem van zorg- en dienstverlening, dan is daarvoor een vangnet van onafhankelijke cliëntondersteuners. Deze zijn onafhankelijk gepositioneerd en rechtstreeks bereikbaar, ook buiten de VraagWijzers om. Dit vangnet wordt bemenst door hooggekwalificeerde professionals.

De BRo10 vindt het idee van het vangnet heel goed. Punt van aandacht is wel de bereikbaarheid van dit vangnet. Nu lopen alle vragen immers via de VraagWijzer. In dit geval alleen niet. Hoe weet de Rotterdammer dan wie het vangnet is en waar is deze te bereiken?

Advies 9: De BRo10 adviseert om duidelijker te formuleren wat het vangnet precies is voor de Rotterdammer, wanneer je er gebruik van kunt maken, hoe deze is te bereiken, waar deze zijn te vinden.

2.2.5 Ondertekening ondersteuningsplan

Waar het ondersteuningsplan aan moet voldoen is verder uitgewerkt in de Wijzer. Het leent zich er meer voor om in de Wijzer uit te werken dan in de beleidsregels.

De BRo10 heeft een punt van zorg over 'het nader omschrijven van de criteria waar het plan aan moet voldoen in de Wijzer'. Wat is deze Wijzer voor instrument, wij kennen het niet. Dit biedt de Rotterdammer niet de gevraagde expliciete omschrijving waar de BRo10 in een eerder advies[1] op doelde. Daarnaast is het niet duidelijk wat de vervolgprocedure is wanneer een cliënt vragen heeft

[1] Zie Pagina 5 Advies beleidsregels WMO Jeugdhulp februari 2018: **Advies 4**: De Brede Raad o10 adviseert om het **ondersteuningsplan zo expliciet** te omschrijven dat de cliënt weet wat hij/zij kan verwachten.

over het plan, of het er niet mee eens is. Komt er dan een eenzijdig besluit? Wat is de impact voor cliënt?

Advies 10: De BRO10 adviseert nogmaals om de criteria waaraan het plan moet voldoen duidelijker te formuleren. Daarnaast adviseren wij om een procedure te formuleren op het moment dat een cliënt het niet eens is met het plan.

2.3.1.2. Aanjagen eigen krachten en talenten, onderwerp Huis van de Wijk

Vraagpunt vanuit de BRO10: waar is de controle wat betreft de fysieke en sociale toegankelijkheid van een Huis van de Wijk belegd? Wij adviseren dit duidelijk te maken, zodat de Rotterdammer weet wie hiervoor de verantwoordelijkheid heeft en hierop aanspreekbaar is.

De BRO10 heeft in een eerder advies[2] aangegeven dat er voor Rotterdammers met een GGZ - problematiek een gering aanbod is in de Huizen van de Wijk. In hoeverre is daar verandering in aangebracht? Dat lijkt voorwaarde voor het succesvol kunnen aanjagen van eigen kracht en talent.

2.4.4. Intrekking, herziening, beëindiging

In de tekst (laatste deel) ligt veel nadruk op de rol van de cliënt. De BRO10 wil hierbij opmerken dat het van belang is dat alle betrokken partijen de gemaakte afspraken naleven, alleen dan kan ook de cliënt haar rol vervullen.

Advies 11: De BRO10 adviseert de gemeente om in haar beleid te benadrukken dat naleven van de gemaakte afspraken door alle betrokken partijen van belang is voor het bereiken van het beoogde resultaat en hier niet zo nadrukkelijk alleen de rol van de cliënt te benoemen.

1.3.2. Gebruikelijke hulp, onderwerp kind met een ouder met beperkingen

De Rotterdammer geeft aan dat een deel van hen de mogelijkheden onvoldoende kent. Wij adviseren de gemeente hierover de doelgroep duidelijker te informeren. Verder is een punt van zorg dat het aanbod niet wijkgericht is en daardoor voor sommige kinderen uit de doelgroep niet bereikbaar.

3.3.6. Subdoelstellingen (huishoudelijke verzorging)

[2] Zie pag. 13 Advies Signalen in de (O)GGZ: 12 december 2016

Advies 12: De BRO10 adviseert om de Rotterdammer beter te informeren over de mogelijkheden voor kinderen met een ouder met beperkingen. Draag ook zorg voor een wijkgericht aanbod om deze kinderen te bedienen en deze vorm van ondersteuning bereikbaar te maken.

Het is voor de Rotterdammer niet helder genoeg hoe de verhoudingen liggen tussen cliënt en ondersteuner. Zo mist er een maatstaf hoe het resultaat bereikt kan worden. Daarnaast is niet duidelijk voor de Rotterdammer wat bij welke trede geleverd wordt aan zorg. De ervaring van Rotterdammers is dat dit niet altijd voor iedereen duidelijk genoeg is en dat daarmee niet altijd aan de verwachtingen wordt voldaan. Wij adviseren om duidelijk te maken in het ondersteuningsplan wat de Rotterdammer kan verwachten.

Advies 13: De BRO10 adviseert om duidelijker aan te geven welke maatstaf wordt gehanteerd voor het te bereiken resultaat in het ondersteuningsplan en welke zorg geleverd wordt bij de verschillende tredes, zodat de Rotterdammer weet wat hij aan ondersteuning kan verwachten.

Tot zover ons advies over de gewijzigde beleidsregels WMO. Dit betreft een tussentijds advies. Gemeente Rotterdam heeft aangegeven welke beleidsregels er in 2019 nog gewijzigd gaan worden. Ook wat betreft deze wijzigingen wil de BRO10 zich graag inzetten om de ervaringen van Rotterdammers op te halen, zodat deze meegenomen worden in het verbeteren van het beleid.

Alle adviezen op een rij

Advies	Onderwerp	Pagina nummer
1	Pgb: de BRO10 adviseert om extra aandacht te hebben voor de cliëntgroep LVB en Rotterdammers met een GGZ – problematiek.	5
2	Pgb: de BRO10 adviseert om de criteria en resultaatafspraken gelijk te trekken voor de diverse vormen van zorg in natura (ZIN), Pgb formeel en Pgb informeel. Zorg voor controle en naleving van de afspraken, zodat de zorgverlener weet dat de afspraken nagekomen moeten worden en resultaten moeten worden behaald.	5
3	Pgb: de BRO10 adviseert om in het algemeen en meer specifiek bij de cliëntgroep LVB en GGZ problematiek veel tijd en aandacht te besteden aan de zorgpunten rondom de inzet van het informeel Pgb. Onderbouw deze zorgpunten goed. Biedt de Rotterdammer de mogelijkheid om een ondersteuningsplan van een aanbieder van zorg in natura te vergelijken met een (in-) formele aanbieder via het Pgb. Dan kan de Rotterdammer op basis van deze vergelijking tot een afgewogen keuze komen.	5
4	Biedt de Rotterdammer de mogelijkheid om een ondersteuningsplan van een aanbieder van zorg in natura te vergelijken met een (in-) formele aanbieder via het Pgb. Dan kan de Rotterdammer op basis van deze vergelijking tot een afgewogen keuze komen.	5
5	Eigen bijdrage: de BRO10 adviseert de gemeente Rotterdam om de gevallen waarin de eigen bijdrage tijdelijk op € 0,- wordt gezet duidelijker uit te leggen. Maak duidelijk aan de hand van welke criteria dit wordt beoordeeld. Verder verdient het aanbeveling om deze maatregel en andere maatregelen die er zijn om schulden te voorkomen, goed op elkaar af te stemmen.	6
6	Verhuizing / woning aanpassen: de BRO10 adviseert om beleid te maken over de situatie waarin er (nog) geen stallingsmogelijkheid voorhanden is. Nu is er sprake van een vacuüm waarbij er wel behoefte is aan een gehandicaptenvoertuig, maar de gemeente dit verzoek niet kan inwilligen, omdat er geen stallingsmogelijkheid is.	8
7	Verhuizing/ woning aanpassen: de BRO10 adviseert om duidelijker te specificeren welke woonvoorzieningen aangemerkt worden als algemeen gebruikelijk in haar regelgeving en te specificeren om wat voor soort sta-op stoel het gaat, om misverstanden te voorkomen.	10
8	Verhuizing/ woning aanpassen: de BRO10 adviseert om op te nemen dat de termijn van 5 jaar bij woningaanpassingen niet geldt als de levensverwachting van de Rotterdammer minder is dan deze periode.	11
9	Reactie eerder advies: de BRO10 adviseert om duidelijker te formuleren wat het vangnet precies is voor de Rotterdammer, wanneer je er gebruik van kunt maken, hoe deze is te bereiken en waar deze is te vinden.	12

10	Reactie eerder advies: de BRO10 adviseert nogmaals om de criteria waar het plan aan moet voldoen duidelijker te formuleren. Daarnaast adviseren wij om een procedure te formuleren op het moment dat een cliënt het niet eens is met het plan.	13
11	Reactie eerder advies: De BRO10 adviseert de gemeente om in haar beleid te benadrukken dat naleven van de gemaakte afspraken door alle betrokken partijen van belang is voor het bereiken van het beoogde resultaat en hier niet zo nadrukkelijk alleen de rol van de cliënt te benoemen.	13
12	Reactie eerder advies: de BRO10 adviseert om de Rotterdammer beter te informeren over de mogelijkheden voor kinderen met een ouder met beperkingen. Draag ook zorg voor een wijkgericht aanbod om deze kinderen te bedienen en deze vorm van ondersteuning bereikbaar te maken.	14
13	De BRO10 adviseert om duidelijker aan te geven welke maatstaf wordt gehanteerd voor het te bereiken resultaat in het ondersteuningsplan en welke zorg geleverd wordt bij de verschillende tredes, zodat de Rotterdammer weet wat hij aan ondersteuning kan verwachten.	14

Gewijzigde beleidsregels jeugdhulp

Begin 2019 kunt u vanuit de BRO10 hierop een advies verwachten.